

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **«КЛІМАТИЧНА** **ЄВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА І** **ЗЕЛЕНИЙ КУРС»**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Спеціальність: E2 Екологія

Рік навчання: 2-й, семестр 3-й

Кількість кредитів ECTS:

5 кредитів

**Назва кафедри: Екології та охорони
навколишнього середовища**

Мова викладання: українська

Лектор курсу

Мазур Ольга Вікторівна

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

mad12olya@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.
Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна базується на вивченні таких дисциплін: «Загальна екологія», «Гідрологія». Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Стратегія сталого розвитку», «».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Кліматична європейська політика і зелений курс» є надання інформації здобувачам про сутність зеленої економіки та відповідні національні та регіональні моделі інноваційного зеленого розвитку, їхній особливий внесок у розуміння зелених процесів та їхнє застосування в економічній політиці та практиці ЄС.

Завдання вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК 1. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

ФК 2. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

ФК 4. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.

ФК 5. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.

ФК 7. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.

ФК 12. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.

ФК 13. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

програмні результати

ПР01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

ПР03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.

ПР04. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.

ПР05. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування

антропогенного навантаження на довкілля.

ПР06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.

ПР07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.

ПР09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПР15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Глобальні тенденції зміни клімату	2	2	8
2	Тема 2. Кліматична політика Європейського Союзу.	2	2	8
3	Тема 3. Пріоритети реалізації Європейського зеленого курсу.	2	2	8
4	Тема 4. Кліматична політика і право Європейського Союзу	2	2	8
5	Тема 5. Правове регулювання безпеки промислової діяльності відносно навколишнього природного середовища	2	2	8
6	Тема 6. Кліматична складова угоди про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом	2	2	8
7	Тема 7. Система торгівлі викидами як механізм реалізації кліматичної політики..	2	2	8
8	Тема 8. Європейська Зелена Угода для сільського господарства – «Від лану до столу».	2	2	8
9	Тема 9. Виклики Європейського зеленого курсу для України..	2	2	9
10	Тема 10. Формування нової моделі зеленого агробізнесу в умовах європейської інтеграції.	2	2	9
11	Тема 11-12. Кліматична політика в питанні переходу до альтернативних джерел енергії. біоенергетика.	4	2	9

13	Тема 13. Вплив змін клімату на соціальну справедливість і рівність	2	2	9
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять	35	щотижнево	Усне та письмове
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	35	щотижнево	Усне та письмове
3	Індивідуальні завдання	30	2 рази в семестр	Усне та письмове
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Ладиченко В.В. Гиренко І.В. Головка Л.О. Вітів В.А. Екологічна політика і право ЄС: Навчальний посібник. Київ. Видавничий центр НУБіП України. 2019. С. 363.
2. Право Європейського Союзу: Підручник за ред. Р.А. Петрова. Київ. Істина. 2019. 392 с
3. Бойчук Ю. Д., Солошенко Е. М., Бугай О. В. Екологія і охорона навколишнього середовища: навч. посіб. Суми : ВТД Університетська книга, 2023. 316 с.
4. Канило П.М., Туренко А. М., Гриценко А.В., Внукова Н.В. Глобальні енерго-еколого-кліматичні проблеми та невідкладність їх вирішення: підручник.. Харків. ХНАДУ. 2020. С. 388.
5. Петрук В.Г., Васильківський І.В., Петрук Р.В. та ін. Екологія з основами біобезпеки. Частина 1. Інгрєдїєнтне забруднення: навч. посібник. 2019. 196 с
6. Совгіра С. В., Гончаренко В. Г., Гончаренко Г. Є., Подзерей Р. В. Екологічні проблеми енергоспоживання та енергозбереження : навч. посіб. Умань. Видавничо-полїграфїчний центр «Вїзавї». 2013. 280 с
7. Сегєда М. С., Олійник М. Й., Дудурїч О. Б. Нетрадиційні та відновлювальні джерела електроенергїї: навч. посіб. Львів. Видавництво Львівської полїтехнїки. 2019. 204 с

Інформаційні ресурси

8. Закон України «Про ратифїкацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергїї і їхніми державами-членами, з іншої сторони». – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#
9. акон України «Про ратифїкацію Праїзької угоди». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1469-19#>
10. Козак З. Інституційно-правової бази адаптації до зміни клімату в Україні (2021). Програма розвитку ООН в Україні. – Режим доступу: https://mepr.gov.ua/files/docs/Zmina_klimaty/2021/Adaptation%20Policy%20Stoc%20k
11. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.12.2016р. № 932-р. «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року». – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249573705>
12. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.12.2017р. № 878-р. «Про затвердження плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2017-%D1%80#>
13. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.10.2021р. № 1363-р. «Про схвалення Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1363-2021-%D1%80#>
14. Допоміжна: Європейський зелений курс: можливості та загрози для України. Аналітичний документ. – Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля» (2020). – Режим доступу: <https://www.rac.org.ua/uploads/content/571/files/european-green-dealuafinal.pdf>

15. Майбутнє Угоди про асоціацію між Україною та ЄС: довкілля та клімат. Аналітична записка. – Ресурсно-аналітичний центр “Суспільство і довкілля”. – 2020. – Режим доступу: <https://www.rac.org.ua/uploads/content/568/files/aafuturebriefukr.pdf>
16. Кліматична політика та громадянське суспільство: Майбутнє країн Східного партнерства в контексті Європейського зеленого курсу. Ав. кол.: Андрусевич А., Андрусевич Н., Козак З., Романко С. – Аналітичний документ. – Грудень 2020. – 60 с. – Режим доступу: <https://www.rac.org.ua/uploads/content/594/files/edgeapclimatengosukr.pdf>
17. Очолення зеленого переходу. Європейська Комісія. URL: https://state-of-theunion.ec.europa.eu/state-union-2022/state-union-achievements/leading-greentransition_uk
18. Стратегія «Від ферми до виделки» заради справедливої, здорової та екологічно дружньої продовольчої системи. URL: https://organicinfo.ua/wpcontent/uploads/2020/08/EU_-Farm-to-Fork-Strategy_UA_fin.pdf
19. Європейський зелений курс: можливості та загрози для України. Аналітична довідка. <https://dixigroup.org/storage/files/2020-05-26/european-greendealwebfinal.pdf>

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Вид навчальної діяльності		Бали	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Атестація 1			
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	4	6
3	Виконання домашніх завдань	5	-
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5	10
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10	13
Всього за атестацію 1		30	35
Атестація 2			
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6	6
7	Участь у роботі на практичних заняттях	4	6
8	Виконання домашніх завдань	5	-
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5	10
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10	13
Всього за атестацію 2		30	35

Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10	-
Підсумкове тестування	30	30
Разом	100	100

Відповідність якості оцінювання навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.